

**REVISJON AV KONSESJONSVILKÅR FOR
ALTEVASSREGULERINGA MED TILHØRENDE
TILLEGGSKONSESJONER**

Kommunestyret 26. april 2006

Hva er en revisjonssak? OED

- Ot prp nr 50 1991-92 side 46:
- *“Den alminnelige revisjon er ment å innebære en modernisering eller ajourføring av konsesjonsvilkårene”*

Hva er en revisjonssak?

- Grunnboken s 17:
- ”Evigvarende konsesjoner er gjenstand for revisjon av konsesjonsvilkårene 50 år etter at konsesjon er meddelt. Bakgrunnen for denne bestemmelsen er at det åpenbart er behov for å modernisere så gamle vilkår, særlig med hensyn til fysiske forhold rundt vassdraget og magasinene. (...)” (vår understrekning)

Hva er en revisjonssak? forts

- Revisjon = modernisering av vilkårene !
 - NB: Ikke revisjon eller modernisering av kraftverkene, men av *vilkårene* for konsesjonen
 - Revisjon innebærer *ikke* en ny konsesjonsbehandling tilsvarende som ved utløp av *tidsbegrensede* konsesjoner

Konsesjonsvilkår

- Konsesjonslovene fra 1917 - Alle tillatelser til erverv eller regulering gis på vilkår (*konsesjonsvilkår*):
 - Tid (60 år eller evigvarende)
 - Hjemfall
 - Miljø
 - Manøvreringsreglement
 - Fisk
 - Terskler
 - Økonomiske vilkår
 - Konsesjonsavgifter
 - Konsesjonskraft
 - Næringsfond (?)
 - Andre vilkår

Hva er en revisjonssak? OED

- Ot prp nr 50 1991-92 side 46:
- *“Den alminnelige revisjon er ment å innebære en modernisering eller ajourføring av konsesjonsvilkårene”*

Hvilke konsesjoner kan revideres?

- I utgangspunktet kan *alle* konsesjoner revideres
- Men det er ulikt behov avhengig av konsesjonstid:
 - Tidsbegrensede konsesjoner
 - utløper normalt etter 60 år og konsesjon og vilkår *forny*es
 - (ikke samme behov for revisjon)
 - Tidsubegrensede konsesjoner (evigvarende)
 - utløper ikke
 - det oppstår behov for *revisjon av vilkårene*

Hva er bestemmende for konsesjonstiden?

- Eierskapet!
- Dagens regler – (Ikl og Vregl):
 - Det gis tidsbegrensede konsesjoner på 60 år til *private og utenlandske foretak*
 - Det gis evigvarende konsesjoner til *stat, kommuner og fylkeskommuner, og foretak eid av disse (2/3 av kapitalen og stemmer)*

Hva ønskes oppnådd ved en revisjon ?

- Gamle utbygginger tilpasses nye syn på natur- og miljøvern
- Gamle utbygginger har ofte små krav til økonomisk kompensasjon til kommunene

Når kan en konsesjon revideres?

- Tidsubegrensede konsesjoner eldre enn 50 år
 - (dvs utbygginger fra før 1955)
- Lovendring i 1992 – 30 års intervall
- Loven ble ikke gitt tilbakevirkende kraft.
 - Første revisjon etter 30 års regelen vil skje i 2022

Ikl § 5a

- *”Vilkårene for konsesjon etter første kapittel i denne lov kan tas opp til alminnelig revisjon etter 30 år. Er det gitt flere ervervskonsesjoner i samme vassdrag, kan kortere revisjonstid fastsettes. Hvis vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjonen innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår. Frafalles konsesjonen, får bestemmelsene i §§31 og 32 tilsvarende anvendelse. Blir konsesjonen ikke frafalt innen den fastsatte frist, er konsesjonæren bundet av de nye vilkårene.*
- *Kongen kan etter søknad fra konsesjonæren endre de betingelser som er fastsatt i en konsesjon meddelt etter første kapittel i denne lov eller etter tidligere lovgivning.*
- *Kongen kan gi nærmere forskrifter om saksbehandlingen ved revisjon av konsesjonvilkår.”*

Hvem kan kreve revisjon?

- ”Allmennheten” - dvs kommunene
- Friluft og naturvernorganisasjoner, grendelag, velforeninger mm kan ikke fremme krav på egenhånd, men kan komme med innspill til kommunene
- Statlige organer og private interesser kan ikke ta initiativ til en revisjon av vilkårene

Hva kan tas opp? Eksempler

- a) Vannslipping - minstevannsføring
- b) Fyllingsbestemmelser for magasinene
- c) Krav til manøvreringsreglement
- d) Krav om simuleringsmodell/praktisk vannslipping
- e) Begroing
- f) Krav om terskler/biotopforbedrende tiltak
- g) Fiske
- h) Kulturminner
- i) Rydding og tilsåing av tipper og elveleie
- j) Økonomiske vilkår - konsesjonsavgifter og næringsfond

Hva kan tas opp?

- Endring av *eksisterende* fysiske vilkår
- *Nye* fysiske vilkår
- Man kan i følge NVE *ikke* ta opp
 - HRV og LRV
 - Forholdet til næringsinteresser
 - Avgiftssatser/næringsfond
- Statkraft har uttalt at man heller ikke kan ta opp lovpålagte vilkår

Hva kan tas opp? forts

- Konesjonsvilkårene reguler *ikke* privatrettslige forhold. Privatrettslige forhold kan derfor ikke tas opp i en revisjonssak
- Privatrettslige forhold må tas opp gjennom avtaler og skjønn

Noen særlige problemstillinger:

- Ulik behandling av nye vilkår ved en *fornyelsessak* og *revisjonssak*.
 - I en fornyelsessak kan det settes nye økonomiske vilkår, eks om næringsfond
 - Problematisk i forhold til EØS-avtalen?

Eksempler – Otravassdraget 2003

- ”11. (*Teskler mv*)
- *I de deler av vassdragene hvor inngrepene medfører vesentlige endringer i vannføringen eller vannstand, kan Olje- og energidepartementet pålegge konsesjonæren å bygge terskler, foreta biotopjusterende tiltak, elvekorreksjoner, opprenskninger mv. for å redusere skadevirkninger.”*

Eksempler

- ”13. (*Manøvreringsreglement mv*)
- (...) *Viser det seg at slippingen etter dette reglementet medfører skadelige virkninger av omfang for allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonær, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig. (...)*”

V-notat 98

- NVEs krav til kommunenes begrunnelse for behovet for revisjon:
- *”NVE forventer ikke presise forslag til nye vilkår, men en enkel beskrivelse av hva som er utilfredsstillende/ikke fungerer, hvorfor og hvilke tiltak/endringer det eventuelt kan være behov for.”*

(V-Notat 9/98 side 6)

V-notat 98

- NVE avgjør etter en skjønnsmessig vurdering om revisjonssak startes
- Vedtaket kan påklages til departementet (OED)

Kommunene kan kreve utgiftsdekning

- Utgiftsdekning fra tidspunktet revisjonssak åpnes
- Teknisk og juridisk bistand
- Skjønnsmessig vurdering av hva som er ”nødvendig”